

Fra: Molvig Helge [Helge.Molvig@fm-fi.stat.no]

Sendt: 29. mars 2004 10:51

Til: Postmottaket

Emne: Høringsinnspill skogbruksloven

Vedlagt følger fylkeslandbruksstyret i Finnmark sitt høringsnotat. Vi fikk utsatt høringsfristen til ut måneden (epost fra Henrik Valeur). Uttalelsen er felles for fylkeslandbruksstyret og Fylkesmannen i Finnmark. Den ettersendes i posten.

<<skoglov.doc>>

Med hilsen

Helge Molvig

Fylkesskogmester

Fylkesmannen i Finnmark

9815 Vadsø

Tlf: 78 95 05 82

Faks: 78 95 05 78

mailto:hmo@fm-fi.stat.no

hjemmeside: <http://www.fylkesmannen.no/finnmark>

Møtebok

Fylkeslandbruksstyret i Finnmark

Møtedato: 15.03.2004

Sakslistenr: 19

Saksnummer: 2003/8584

Saksbehandler: Helge Molvig

Kopi sendt til: Skogbrukssjef Tor Håvard Sund

HØRINGSUTTALELSE – FORSLAG TIL NY SKOGBRUKSLOV

Saksutredning:

Landbruksdepartementet har sendt ut forslag til ny lov om skogbruk til høring. Fylkeslandbruksstyret er høringsinstans.

En ny lov om skogbruk ble varslet i St. meld. nr. 17 (1998-99) Verdiskaping og miljø – muligheter i skogsektoren (Skogmeldinga). Stortinget behandlet Skogmeldinga våren 1999, og hadde da blant annet følgende merknad:

“Komiteen har merket seg at Regjeringen legger opp til å starte arbeidet med en ny skogbrukslov, med klare bestemmelser om et bærekraftig skogbruk og en langsiktig ressursforvaltning. Komiteen er enig i at de skogpolitiske utfordringene krever et moderne og funksjonelt juridisk rammeverk. Det er viktig at en ny skogbrukslov blir en næringslov hvor prinsippet om frihet under ansvar opprettholdes. Loven må også gi klare rammer for de miljøhensyn som påhviler skogbruket, og som er en viktig del av den enkelte skogeiers forvalteransvar. Den nye skogbruksloven må også videreføre en skogadministrasjon på kommune- og fylkesnivå med en organisasjon og kompetanse som gjør det mulig å følge opp regelverket og de skogpolitiske mål på en god måte regionalt og lokalt.”

Lovforslaget er en forenkling av gjeldende lov om skogbruk. Siktemålet med forslaget er å etablere et mer moderne og juridisk funksjonelt rammeverk for forvaltning av skogressursene. Forslag til ny lov om skogbruk har 22 paragrafer, mot 58 paragrafer i gjeldende skogbrukslov. To andre lover er samtidig foreslått oppheva og delvis innarbeidet i det nye lovverket. Lovene som er foreslått oppheva er "Lov om husbruksskog av 9. juni 1939" og "Lov om avgift på skogsvirke til å fremme av fellestiltak i skogbruket av 9. november 1956". Forslaget til ny skoglov skal ha samme grensedragning mot naturvernlovgivinga som gjeldende skoglov.

Det leggest opp til at det skal være skogbruksmyndigheter på kommune og fylkesnivå med landbruksdepartementet som øverste instans.

Møtebok

Fylkeslandbruksstyret i Finnmark

Departementet tar sikte på å fastsette ei miljøforskrift og ei forskrift om forynging av skog parallelt med iverksetting av den nye loven. Landbrukdepartementet har bedt om innspill til disse forskriftene i denne høringa.

I lovforslaget er bestemmelsen om omdisponering etter dagens skogbrukslov § 50 foreslått opphevd, og erstattet med et nytt ledd i jordlova § 9. I lovforslaget er det foreslått å endre navnet på "skogavgift" i gjeldende lov til "skogfond" i den nye loven. Det nye navnet "skogfond" er mer dekkende for ordninga, som er ei tvungen fondsavsetning.

I forslaget til ny lov er strafferammen innskjerpa, og den gir hjemmel for tvangsmulkt.

Lovforslaget gir også andre enn skogbruksmyndighetene mulighet til å melde inn brudd på skoglovens bestemmelser.

I det følgende vil Fylkesmannen gå gjennom lovforslaget og kommentere følgende paragrafer:

Fylkeslandbruksstyret i Finnmark har følgende innspill til forslaget:

§ 1. Formålet med lova

Loven er en næringslov, noe som kommer litt dårlig fram i teksten. Ordlyden vektlegger miljøinteressene mer enn næringsinteressene.

§ 2. Virkeområde for lova

Denne loven gjelder for all skogsmark. Fylkesmannen i Finnmark ble under forarbeidet til lova om å gi innspill på den delen av lova som gjelder samenes rettigheter. Vi la fram to ulike forslag til tekst:

1. Skrive om avsnittet til å gjelde uttak av trevirke til reindriftsnæringa, og ikke til samer generelt, som det tidligere sto. Formålet med avsnittet har vært å sikre tilgang av trevirke til reindriftsutøvere og bør således knyttes konkret mot disse.
2. Fjerne avsnittet om at loven ikke får anvendelse så langt den kommer i strid med reindriftas rettigheter. Argumentasjonen for dette er at retten til uttak av trevirke er hjemlet i reindriftslova og det er derfor unødvendig å ha med også i skogbruksloven. Det er heller ikke så langt vi kjenner til registrert konflikter mellom reindriftas rett til trevirke og skogbruket.

Vi foreslår alternativ 2. blir gjort gjeldene i den nye lova. Det er ikke nødvendig å hjemle reindriftas rettighet til trevirke særskilt i lova.

§ 3. Skogbruksstyresmakt/skogbruksmyndighet

Kommunen er kraftig styrket som skogmyndighet. Alle saker bortsett fra saker som går på å fastsette vernskoggrenser avgjøres i kommune. Likevel kan vedtak som kommunen har truffet bli behandlet av fylkesmannen/fylkeslandbruksstyret når viktige hensyn tilsier det. Det gjør at kommunale vedtak som viser seg å bryte lova kan overprøves.

Møtebok

Fylkeslandbruksstyret i Finnmark

Betegnelsen skogoppsyn er erstattet med skogbruksstyresmakt, som på bokmål vel blir skogbruksmyndighet. Dette er et nytt begrep som vi tror i liten grad vil bli brukt i kommuner og blant skogeiere. Det gjeldene skogoppsynsbegrepet er godt innarbeidet, og kan med fordel videreføres.

§ 4. Skogeier sitt forvalteransvar

Det er positivt at skogeieren nå får et helhetlig forvalteransvar. Ansvarer innebærer også økt hensyn til miljøverdiene. Dette setter samtidig større krav til den enkelte skogeier som må ha et minimum av kjennskap til skogøkologi.

§ 5. Skogregistrering og skogbruksplan

Det er ikke krav i lovforslaget om at skogeier må ha skogbruksplan. Vi støtter prinsippet om at dette ligger innenfor skogeiers forvalteransvar.

Det vises til at forskrifter for skogbruksplaner kan utarbeides. Vi minner om at en evt. forskrift må ta hensyn til de ulike skogforholda i landet. Det må kunne være mulig å differensiere kravene som stilles til en plan, ut fra om det er en høyproduktiv skog på Østlandet eller en bjørkeskogeierdom i Finnmark.

§ 6. Forynging av skog

Det er tatt inn et krav om at skogeier har en plikt til å sikre foryngelse innen 3 år og at pålagte tiltak må iverksettes innen 2 år. Det er positivt at kommunen nå kan pålegge skogeier å sikre foryngelse etter hogst. Grunnen til det er at stadig flere skogeiere utelater planting og satser på naturlig foryngelse. Naturlig foryngelse er ikke bestandig den rette metoden for å få opp ny skog. I Finnmark kan det gå 10 år mellom hvert gode frøår noe som gjør at planting ofte er nødvendig etter hogst i furuskog. Etter forslaget her kan imidlertid skogmyndigheten pålegge skogeier å sette i verk tiltak. Forslaget støttes.

Det mangler likevel en helhetlig politikk når kravet til foryngelse skjerpes, samtidig som alle virkemidlene til planting blir fjernet.

§ 7. Vegbygging i skog

I lovteksten er det vektlagt at det også skal tas hensyn til annen næringsvirksomhet vegen kan ha for landbrukseiendommene. Dette er viktig for skogeiere i Finnmark der f.eks utmarkshøsting kan være vel så viktig som selve skogressursen. Forslaget støttes.

§ 8. Hogst og måling

Vi mener at skogmyndighetenes tillatelse fortsatt skal være nødvendig når en skogeier vil hogge ungskog.

§ 9. Forebyggende tiltak

Positivt at det er hjemmel for å pålegge skogeier nødvendige tiltak i forbindelse med større insektangrep.

Møtebok

Fylkeslandbruksstyret i Finnmark

Flere plasser i Finnmark kan en stor elgbestand gjøre skade på skog. Dette gjelder i noe grad beiting på ungskog, men også barkgnag på skog i hogstklasse III og IV. Det er positivt at det nå hjemles en tålegrense for beitetrykk. Den er tenkt å gjelde for skog under forynging, men vi mener den må omfatte all skog. (Det henvises til §7, vegbygging i skog, men det menes vel §6, foryngelse og stell av skog.)

§ 10. Tiltak etter skader på skog

Denne paragrafen kan pålegge skogeier å sette i verk tiltak for å begrense skadene blant annet etter insektangrep. I Finnmark kan slike pålegg være aktuelle å gi i forbindelse med skader utført av fjellbjørkemåler (lauvmakk). Dersom skogeier hogger skog som er i ferd med å dø, er det bedre sjans for at foryngelse kommer opp raskt. Fylkeslandbruksstyret ga i 1997 en slik oppfordring til Statskog om å hogge i lauvmakkskadde områder. En slik oppfordring vil være aktuelt å gi nå, når det er et nytt angrep.

Vi mener det er viktig at skogmyndigheten kan pålegge skogeier å utføre tiltak slik paragrafen beskriver.

§ 11. Meldeplikt

Ingen merknader.

§12. Vernskog

I Finnmark er all skog i 15 av 19 kommuner vedtatt som vernskog. Det er i dag meldeplikt for hogst i disse kommunene bortsett fra vedhogst til eget bruk.

Denne paragrafen hjemler at kommunen og fylkeslandbruksstyret kan bestemme at visse typer skog kan være vernskog. I forhold til gjeldene lov er dette en forenkling av saksbehandlingen som gjør det atskillig enklere å opprette vernskogområder. Det nye er at fylkeslandbruksstyret får myndighet til å opprette vernskog etter at kommunene har behandlet saken. Tidligere måtte man gå flere runder mellom kommunen og fylkeslandbruksstyret.

Det er også nytt at fylkeslandbruksstyret bestemmer om det skal være meldeplikt for hogst i vernskog. Tidligere sto dette i loven. Vi mener det fortsatt bør stå klart i loven at hogst her er meldepliktig.

§ 13. Skogområder med viktige miljøverdier

Paragrafen hjemler at departementet kan fastsette en særskilt miljøforskrift. Dette støtter vi.

§ 14. Innbetaling til skogfond

Vi har ingen merknader til innholdet, men støtter at det som tidligere het ”skogavgift” nå heter ”skogfond”.

Møtebok

Fylkeslandbruksstyret i Finnmark

§15. Bruk av skogfondet

Det er listet opp en del skogbrukstiltak som skogfondet kan brukes til. Vi mener at isteden for å prøve å få med alle tiltak i ei opplisting, kan man legge inn at: ”andre aktuelle tiltak kan også være aktuelle etter godkjenning av kommunen.”

§16. - § 22. Ingen merknader.

Generell merknad knytta til omdisponering, § 50 i skogbruksloven av 1965

Bestemmelsen om omdisponering av skogsmark er tatt ut av forslaget til ny lov. Denne bestemmelsen var med på å synliggjøre at arealdisponering er en viktig del av skogforvaltningen.

Ved å overføre dette til jordlova kan skogbrukets innflytelse på arealdisponeringen bli svekka, noe som kan gå ut over den skogbruksfaglige vurdering. Samtidig blir skogbrukskompetansen i mange kommuner redusert. Totalt tror vi at det blir lettere å omdisponere skog til andre formål.

Bestemmelsen om omdisponering burde vært tatt med i den nye skogloven.

Generell merknad om kompetansekravet og skogeieres ansvar

Kompetansekravet, det at kommunene skal ha tilgang på skogfaglig kompetanse, har falt bort. Samtidig er kravene til skogeier skjerpet kraftig. Skogeier har ikke lov til å utføre tiltak på sin eiendom dersom de for eksempel går på bekostning av viktige miljøinteresser. En del skogeiere har den biologiske kompetanse som kreves etter loven, men mange har det ikke. Tidligere kunne man få hjelp i slike tilfeller fra kommunen. Nå som kommunene selv kan avgjøre hvorvidt de vil ha skogkompetanse, får ikke skogeier like godt tilbud. Vi tror at dette kan bidra til at mange skogeiere ikke tør å drive skogen i frykt for å gjøre noe ulovlig.

Vi mener at kravet om skogfaglig kompetanse i kommunene er viktigere nå enn noen gang og anbefaler at det tas inn i loven.

FYLKESLANDBRUKSSTYRETS FORSLAG TIL UTTALELSE:

Enstemmig som administrasjonens forslag til uttalelse.

Sign. Fylke:.....